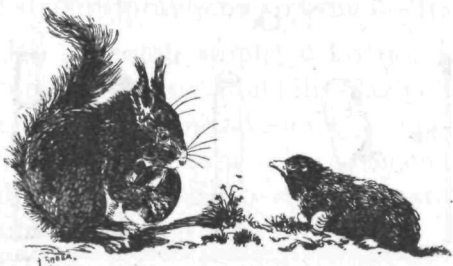

Krt in veverica (Basen)

»Revež si, ker neprestano tičiš tu v tej temni luknji,« je pomilovalno rekla veverica krtu, »prav zares se mi smiliš! Pomisli samo, kako do bro je meni. Imam prav čedno hišico visoko gori na drevesu, zasenčeno od zelenih vejic in listov, in poleg tega še okusnih sadežev v izobilju. Prav izvrstno se počutim,

enkrat me res moraš obiskati, da se boš na lastne oči pripričal o mojem zadovoljstvu.»

»Rad verjamem, kar mi pripoveduješ,« ji je odvrnil krt, »toda razno zato, ker zelo slabo vidim, me tvoje stanovanje prav nič ne mika; počutim se kar najboljše v temni duplini pri svojih črvičkih.«

»Pridi vendar vsaj enkrat nekoliko iz svoje umazane luknje, ti čudni

godrnjač, in se prepričaj o moji sreči,« je nadaljevala veverica.

Krt se je res dal pregovoriti in je šel z veverico. Stal je poleg drevesa, kjer je imela veverica svoje domovanje, in je gledal z drobnimi, mežikajočimi očmi v vrh drevesa. Videl je visoki veveričin grad, občudoval je duhovito zgrajeno gnezdo in počasi ga je pričelo mikati udobno in prijazno življenje poskočne veverice.

»No, prijateljica,« je pričel, »prav lepo se imaš, malce sem pa res zavidljiv tvoji sreči. Povej mi vendar, kako naj še jaz izboljšam svoje življenje?«

»Tega pa ne vem in ti ne morem povedati,« je odvrnila veverica.

»Ne veš, ali torej res ne moreš ničesar storiti zame.«

»Ničesar, dragi krtek, prav ničesar,« je odgovorila veverica potrpeti mu krtu. »Vsa tvoja narava je taka, da se ne bi mogla privaditi mojemu načinu življenja. Saj še na drevo ne moreš splezati. Ne morem ti pomagati, ti ubogi podzemeljski kopač!«

Ves žalosten se je splazil krt, ko je to slišal, v svojo temno luknjo in je bil še bolj nesrečen kakor prej.

Drauski

Zakaj naj ljubimo Koroško?

Poznati moramo našo zemljo. Mladina slovenska in jugoslovanska, kaj natančnejšega veš o Slovenski Koroški? Koroška se imenuje dežela jezer in gora. Najlepša jezera v Slovenskem Korotanu mora poznati vsak Jugoslovčan. O največjem koroškem jezeru, ki se razprostira na slovenskem ozemlju Koroške, med Celovcem in Beljakom, o nad 20 km² razsežnem Vrbskem jezeru, je »Zvonček« že pisal. Mnogi smatrajo za najlepše koroško jezero Baško jezero, ki leži ob vznožju Jepe ter ima 23 km² površine. Sredi jezera je otok. Jepa

(na Gorenjskem ji pravijo Kepa) je na severni strani prav veličastna gora, njena severna stena tvori velikansko, zgoraj prisekano skalnato piramido. Prav ljubko in mnogo obiskovano je tudi Klopinsko jezero na vznožju Obirja. Ima okrog 1 km² površine. Na meji med Nemško in Slovensko Koroško leži Osojsko jezero, za polovico manjše od Vrbskega jezera, a vendar 11 km dolgo. Jezero je znano iz Aškerčeve balade Mutec osojski. V Kanalski dolini, ki zdaj spada pod Italijo, leži tiho Rabeljsko jezero, znano po istoimen-

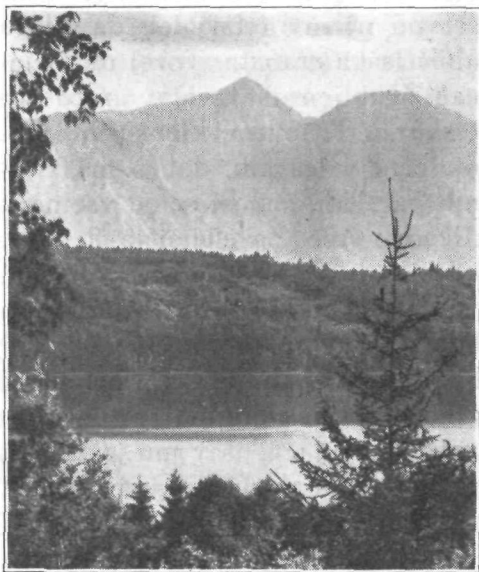
ski Gregorčičevi pesmi. Tudi slovenska Ziljska dolina ima svoje Proseško jezero.

In katere gore v Slovenskem Korotanu mora poznati jugoslovanski otrok? Predvsem praviljično goro Peco (2134 m), ki se dviga nad slovensko Podjuno. Glasom narodne pripovedke spi v Peci kralj Matjaž s svojo vojsko. Peci nasproti stoji severno od Drave mogočna Svinja planina (2081 m), z ure hoda razsežnimi planjavami na vrhu. Svinja planina je naraven narodni mejnik med Nemško in Slovensko Koroško. Po južnem pobočju Svinje planine se razprostirajo v višini nad 1000 m slovenske župnije: Djekše, Kneža, Krčanje.

Magdalenska gora ali Sv. Helena (1058) nad Gosposvetskim poljem je tudi severni stražar slovenske zemlje. Na vrhu gore stoji cerkev sv. Helene. Gora je mnogo obiskovana od izletnikov. Zelo znamenita gora Slovenskega Korotana je Dobrač (2166 m). Na goro vodi avtomobilska cesta. Dobrač je zelo razsežna gora, vrhu katere stoji planinski dom in dve cerkvici, slovenska in nemška. Dobrač je tudi naraven mejnik med Nemško in Slovensko Koroško. Na Dobraču se poleti pase govedo. Južna stran Dobrača se je o potresu leta 1348. odtrgala in zasula v Ziljski dolini več vasi. Zato pada Dobrač strmo proti Ziljski dolini. V isti dolini bi bilo omeniti še Ojsternik (2052 m). Zelo znamenite so v Ziljski dolini planine, na katerih se poleti pase živina. Vsaka večja vas ima svojo planino z neštevilnimi kočami in hlevi. Koče imenujejo »fače«, hleve pa »tamarje«. Fače so spodaj zidani hlevi, zgoraj pa so lesena bivališča za ljudi, obstoječa iz kuhinje, velike sobe in spalnic. Tamarji pa so prosto stoječi leseni hlevi. Zanimivo je, da besedo »tamar« poznajo tudi na Gorenjskem. Sploh Ziljani v mnogočem sličejo Gorenjcem, so krepko, samozavestno, bistroumno, prijazno in podjetno planinsko ljudstvo.

Mesta Slovenskega Korotana so: Celovec, Beljak, Velikovec, Pliberk, Borovlje. Ta mesta se rede s slovensko krvjo. Nemška so samo zato, ker se v njih vsi slovenski doseljenci oziroma njihovi otroci ponemčijo. Če bi se to ne godilo, bi bila vsa ta mesta slovenska. Isto je s trgi Grebinj, Železna Kapla, Labud. Na tisoče in deset-tisoče Slovencev se nam ponemči v koro-

ških mestih in trgih. Iz mest pa potem prodira nemštvo na deželo, a poglavitna opora in glavni vzrok hitrega ponemčevanja Koroške je šola — ponemčevalnica. To je pravi zmaj, ki žre Slovence na Koroškem. Kajti resničen je izrek: Potujči mladino in potujčil si narod. Ubijte tega zmaja, ponemčevalno šolo, in Koroška bo ostala slovenska!

*Klopinsko jezero v Podjuni.
V ozadju Visoki Obir*

Med Karavankami in Celovcem oziroma Vrbskim jezerom se razprostira hribovje Osojnica (nemško: Sattnitz, 917 m). Dolina Drave med Karavankami in Osojnicco se imenuje Rož. Od Roža dalje navzdol se imenuje dolina Drave: Podjuna. Na meji med Rožem in Podjuno stoji Obir (2142 m), s kojega se izletniku nudi veličasten razgled po Rožu in Podjuni in na Celovško ravnino. To je ravnina med Osojnicco in Sv. Heleno. Ta lepa in rodovitna slovenska ravnina, ki je dokaj gosto obljudena, se od l. 1920. sem hitro ponemčuje. Temu je vzrok šola, pa tudi cerkev, ker so mnoge župnije po l. 1920. dobile nemške duhovnike, ki so odpravili slovenščino iz cerkve. Tako: Grabštanj, Žrelec, št. Jakob pri Celovcu, št. Tomaž, Timenica, Otmanje, št. Lipš ob Krki.

(Dalje prihodnjič.)